

gospoda. Dobra je tista... Tista, ki pošilja nagerlene, se ne smeje. Druge se ji smejejo in jo dražijo.

»Dražijo?«

»Dražijo s tistim, tistim... poročnikom...«

Persa naglo umolkne. Nekje v naši ogromni kuli zaškripljejo vrata. Tišina. Persa napeto prisluškuje. Prisluhnem še sam. Druga vrata zaškripljejo. Tišina. Persina pozornost popušča.

Mislím si, da je dobra tista...

O, da ni dobra, ne bi Persa nikdar toliko tvegala... Bože, da kdo zasluči...

Smeh tam izza zamreženih oken v hiši nasproti naše kule.

Dražijo Sah... tisto?

»Najbrže jo povprašujejo, če že ve, o čem premišljaš in bi rad pisal.«

Poplačam tvoj trud, Persa, s katerim se siliš, da bi govorila ko mlado dekle. Povej Sahi... tisti — onim, ki se smejejo in jo dražijo, ničesar — samo tisti povej: Premišljam o ptičicah, ki pojo. Razmišljam o rožicah, ki cveto. Vonj dehtečih rož bi rad natrosil med tiste, ki jim pišem. Da bi jim zvenelo petje ptičic, ko bi brali... Kaj škiliš tako osuplo? Povej ji: O škrlatnem žarenju neba na iztoku in zapadu; o vrtovih v daljnjih krajih, o čudovitih vrtovih; o sanjah zvezd na večernem nebu; o šelestenju kostonjev v nočni tišini in srebrni mesečini; o roži, čudoviti roži, ki je nekje, pa je še ni videlo človeško oko in se še ni opajalo na njenem vonju; o lepem, daljnem, tajinstvenem, čudovitem, do zvezd segajočem, po vsem svetu blodečem, iskajočem hrepenenju. O dveh sestrah premišljujem: Lepota je ime starejši, Skrivnost je ime mlajši...

»Dobri gospod!«

Kajpa, kako bi mogla ti Persa vse to tako povedati, da bi bilo prav in bi razumela Sa... tista... Ne škili, ne škili, prosim te, vame ko v prikazen z drugega sveta. Veš...

Škripanje vrat v veži pod nama. Persina pozornost. Tam za zamreženimi okni nasproti naše kule vse tiho. Napeto poslušam. Škripanje drugih vrat v naši kuli.

Bože, kako in kaj naj prav za prav pove Persa tisti? Kaj, kaj...? Besede blesteče in zveneče... vse vprek, vse zmešano: Ptičice, rožice, zvezde, kostonji, hrepenenje, lepota, skrivnost...

Zate vse vprek in zmešano, Persa, ker si stara in škiljasta in ker ne vidiš in ne veš

Andrej Gončarov (Rus), Ilustracija

več, kaj je lepo. In ker nimaš ničesar več pričakovati na tem božjem svetu. Ne trudi se, ne gubanči čela. To škripanje vrat v naši tihi kuli...

Vsaka vrata, ki imajo zarjavele tečaje, škripljejo.

Gotovo, Persa. Pusti, pusti me za sedaj.

Premišljam, premišljujem to našo veliko, tiho in skrivnostno kulo. Samo del na ulico poznam. Zidovi, da bi jih ne prebila topovska krogla. V prizemlju dve temni shrambi na vsako stran prostrane veže, ključke teh temnih shramb hrani Persa. Bog ve, kaj je v njih? Močna, z žebli obita hrastova vrata z ulice komaj odpiram, tako so težka. Po poltemni veži se pritipljem do strmih stopnic in se upeham, prej ko dospem na prostorni mostovž v nadstropju. Moja soba je cela dvorana. Na desni mostovža je, na levi ima Persa skromno sobico.

Dolga veža v prizemlju končuje v široka, mrka vrata. Temna so in mrka, ko da jih nikdar nikdo ne odpira. Ko da je za njimi začaran svet, poln skrivnosti.

Daleč je do reke od teh mrkih vrat, pa vse do reke sega naša kula.

Tam za tistimi vrati v ozadju kule vlada mrka skrivnost.

Premišljujem, premišljujem našo kulo.

Zaškripljejo v veži tista težka, mrka vrata, ki vodijo v skrivnosti naše kule. Škripanje mi vzvalovi kri. Stojim pri oknu v svoji sobi in napeto zrem na ulico. Zaškripljejo vrata iz veže na ulico. To škripanje poznam.

Vidim: Vitka postava, vsa zahaljena tudi čez glavo, na obrazu ima gost, neprodiren pajčolan, stopi skozi vrata na ulico. Opazim, kako drobna je roka v beli, svileni rokavici,